

14 april 2024 – jubileum vrouwenvereniging 'Lydia'

LYDIA

Handelingen 16, vers 6 t/m 15

Een preek over Lydia, n.a.v. het 55 jarig jubileum van onze vrouwenvereniging 'Lydia'... Ik hoop dat u iets van uzelf in Lydia zult herkennen. Of nog beter gezegd: ik hoop dat iets van wat God in deze Lydia doet, dat u dat ook uw eigen leven zal gaan zien of heeft ervaren. Want dat is echt heel erg mooi!

Maar Paulus en Silas – en ik denk dat Lukas, de schrijver van het boek Handelingen er ook bij was – zijn wel een hele weg gegaan om uiteindelijk bij die Lydia uit te komen. De eerste verzen van ons Bijbelgedeelte klinken misschien als een wat droog reisverslag, maar als je goed luistert... Paulus was van plan om richting Asia te gaan (west-Turkije), maar – zo vertelt Lukas (vers 6) – zij werden door de Heilige Geest verhinderd om het Woord in Asia te spreken. Nu, een stukje verderop besloten zij daarom naar Bithynië te gaan – dit keer niet naar het westen, maar naar het oosten – maar ook dat liet de Geest hen niet toe, zo vertelt Lukas.

Weer een afgesloten weg dus. Ik weet niet of u gelukkig wordt van wegomleidingen, maar het zijn niet mijn favoriete ervaringen op de weg. Nou, hoe zou dat voor Paulus hebben gevoeld en voor Silas en ook die jongere Timotheüs die nog maar net zending was geworden? Gods Geest doet de deuren voor hen dicht. Hoe zij dat precies hebben geweten, gemerkt, dat staat er niet bij, maar ze beseften in ieder geval dat ze niet verder moesten gaan. Dus dat is ook het werk van

Gods Geest. Soms wil God je een weg duidelijk maken, doordat het je niet lukt om je opleiding te doen, doordat je niet die baan krijgt, of doordat je relatie uitgaat, doordat je plannen niet lukken of je dromen niet uitkomen. Dan moet je niet altijd zomaar concluderen dat dit dus 'het werk van de Heilige Geest is', want kan ook precies tegenovergesteld zijn: dan moet je juist volhouden en vooral koers houden. Want soms is het ook gewoon pech, of soms wil Gods tegenstander je juist een beetje moedeloos maken misschien. *Maar het is heel belangrijk dat u, dat wij met elkaar beseffen dat de Heilige Geest ook soms ons de weg wil wijzen door wegen af te sluiten. Of door ons niet te bevestigen maar ons juist tegen te spreken. Door ons niet een goed gevoel te geven, maar juist onrust of wat dan ook. Door ons niet te laten horen wat wij willen horen, maar juist een tegenovergestelde boodschap aan ons hart te brengen.*

Wij hebben de Bijbel en wij hebben elkaar nodig om eruit te komen welke weg de Geest ons dan wil wijzen, maar wees dus in ieder geval alert, opmerkzaam,

sensitief om zo het werk van de Heilige Geest hier in de gemeente of in uw eigen persoonlijke leven te kunnen zien. Door soms wegen voor ons af te sluiten brengt Hij ons soms op een andere, onverwachte weg.

Want... Paulus, Silas en Timotheüs hadden een andere weg te gaan. Richting Europa. In de nacht zag Paulus in een droom (een visioen), een man van de overkant uit Macedonië hem roepen: 'kom over en help ons'. En nu wist Paulus het: wij moeten naar Europa. De Egeïsche zee over, naar Macedonië en Griekenland. Of Paulus zich nu gelijk bevestigd voelde tijdens die oversteek naar Griekenland, vraag ik mij af, want er kwamen niet gelijk massabekeringen tot stand. Nee, totaal niet. Het bleef allemaal maar heel klein, heel kleinschalig. Paulus ging naar de stad Filippi toe - een van de grote steden in dat gebied - en hij zocht zoals hij gewoon was eerst zijn volksgenoten, de joden, op. Maar hij vond er maar een handjevol. En alleen maar vrouwen. Paulus was met een bijzonder visioen geroepen om over te steken, maar overgestoken voor zijn zendingsmissie trof hij alleen een kleine vrouwenvereniging aan. Zouden het zo'n negen vrouwen zijn geweest, zoals onze vrouwenvereniging misschien?

Twee dingen hierover. Allereerst vraag ik mij dan af: 'waar zijn de mannen dan?' Moesten zij allemaal werken op de sabbat? Dat zal toch niet? Het is echt

opmerkelijk dat in zo'n mannenmaatschappij het Evangelie verder is gegaan via de vrouwen... Waren de vrouwen vasthoudender misschien? Trouwer? Meer beschikbaar? Tja, onze vrouwenvereniging is ook een stuk vasthoudender gebleken dan de mannenvereniging, want die is er al jaren niet meer. En wat betreft ons kringwerk: de vrouwenkring komt regelmatig bij elkaar. De mannenkring moet dit seizoen nog beginnen. Verder is de verdeling man-vrouw op

onze andere kringen trouwens wel heel evenwichtig hoor, maar toch wel sterk dat het Maarssen van de 21^e eeuw nog best wel wat lijkt op het Filippi in de eerste eeuw na Christus.

Maar dat is het tweede, ik zie nog een andere verbinding tussen Maarssen nu en Filippi toen en dat vind ik nog veel belangrijker om te delen: Gods Geest die de wegen die Paulus dacht te zien afsloot, diezelfde Geest van God gaat hier nu een weg waar Paulus misschien nooit aan had gedacht, want via dit clubje vrouwen gaat God het Evangelie verder brengen in Europa. Je zou kunnen zeggen: via die ene Lydia uit dat clubje Joodse vrouwen is hier in 2024 nog steeds een vrouwenvereniging Lydia en een Ichthusgemeente die hun redding en hun geluk in Jezus hebben gevonden. Die ene Lydia, waar wij verder niets meer over horen in de Bijbel, is de schakel geweest, het begin van de Europese zending en van al die kerken die er nu in Europa zijn. Via deze weg, via deze Lydia – ongedacht, ongekend – heeft God het geloof verder gebracht. Tot ons gebracht.

Lydia:

de WEG open
het HART open
het HUIS open

Handelingen 16, vers 6 t/m 15

Daarom vind ik het ook zo fijn dat de zusters van vrouwenvereniging 'Lydia' niet de moed hebben verloren, nu de vereniging zo klein is geworden en er zoveel vriendinnen zijn weggevallen. Men gaat gewoon door met Bijbelstudie, alleen nu dan bij de mensen thuis. En ja, misschien houdt het allemaal wel een keer op en zal men het 60 jarig jubileum niet meer kunnen vieren, maar daar moet je helemaal niet naar kijken: *kijk eens wat de Heere God heeft gedaan via die Lydia uit de Bijbel. Ongekend!* Hoe Lydia een schakeltje mocht zijn, *een haast onzichtbaar en zo kwetsbaar schakeltje, maar zo'n belangrijk schakeltje in Gods overweldigende en wereldwijde werk.* Daar kan je toch ontzettend blij van worden en hoopvol, ook al zit je slechts met een aantal vrouwen bij elkaar..., maar dat was daar in Filippi bij de eerste Lydia ook het geval.

Maar nu naar Lydia zelf om nog meer te leren van wat de Heilige Geest in haar leven en in ons leven doet... Lukas schetst eerst met een paar woorden wie deze Lydia is: een puperverkoopster uit Thyatira. Purper was een dure stof in die tijd, een luxeartikel. Lydia handelde in dure stoffen, de Louis Vuitton van toen zeg maar. En verder was ze 'iemand die God diende', zo vertelt Lukas. Nu, met 'iemand-die-God-dient wordt een heiden, een niet-jood, bedoelt die zich aan heeft gesloten bij het jodendom. Jood kon je niet zomaar worden, maar wel een God-dienaar, iemand die samen met de joden de God van Israël vereerde. Hoe zij tot deze stap was gekomen, weten wij niet, maar hier zien wij haar dus met een aantal joodse vrouwen op de sabbat bij een rivier samen aan het bidden.

Paulus gaat met hen in gesprek. Paulus staat hier dus niet in een synagoge te preken – een synagoge was er niet vanwege de kleine groep die alleen uit vrouwen bestond – maar hij ging met hen in gesprek over God en het geloof... en waarschijnlijk vooral over Jezus. Eigenlijk net zoals op onze vrouwenvereniging gebeurt: vanwege het kleine aantal geen bijeenkomsten meer in een zaal van het Trefpunt, maar een kleine groep die bij elkaar komt om samen in gesprek te gaan over God, over het geloof.. en in het bijzonder over de Heere Jezus. En... Lydia luistert aandachtig. Ze kan er niet meer van loskomen van wat Paulus zegt... en ze wil – prachtig! - haar hart geven aan Jezus. Of eigenlijk staat het er nog iets anders (vers 14): *'en de Heere opende haar hart'*. ... *Dat is nu het werk van Gods Geest.* Gods Geest zorgt ervoor dat via mensen het Evangelie wordt gebracht in alle landen, in Europa, buiten Europa, het gaat nog steeds door (en het is nog steeds nodig!). En Gods Geest zorgt ervoor dat in het delen van het Evangelie, in het contact met gelovigen die hun geloof willen delen, de harten van mensen opengaan.

Ik wil daar even wat langer bij stilstaan:

Blijkbaar is het dus nodig dat onze harten opengaan. Ook van Lydia. Als ik me Lydia probeer voor te stellen, dan zie ik een krachtige vrouw voor mij. Een zakenvrouw. En ook diepgelovig: op deze sabbat was ze er weer om samen met anderen te bidden. Nou: wat moet je nog meer? Een gelovende, biddende vrouw, midden in het maatschappelijk leven...? En toch: *haar hart moest geopend worden.* Haar hart moest geopend worden voor Jezus. Want dat zal alles van haar leven gaan veranderen. En dat moest niet alleen toen bij haar, maar dat moet ook bij u en mij gebeuren. Ik hoop dat u

al gelooft in God. Maar God wil dat uw hart opengaat. Dat Jezus voor jou een nieuw begin betekent. Dat Hij uw Redder en Zaligmaker is. Dat je je leven zonder Hem zult stoppen... en dat je met Hem verder zult gaan. Dat je al je zonden, wonden, schade en schaamte bij het kruis van Golgotha neerlegt... en dat je met Hem een nieuw leven begint, een nieuwe start maakt. Door Hem. En voor Hem. ... Want dat gebeurde er allemaal bij Lydia, toen ze zat te luisteren. Ja, dat staat er niet met zoveel woorden, maar Lydia werd gedoopt, zo vertelt Lukas. De doop als symbool voor het sterven en opstaan met Jezus.

God wil uw hart openen. Want dat hart van ieder van ons zit zo op slot. Ja, wel vreemd eigenlijk: er komt vaak van alles je hart binnen, maar op een of andere manier zit ons hart voor God vaak op slot. Dat is echt het grote probleem van ons mensen. Zelfs die biddende vrouw Lydia, die misschien heel goed op weg was in haar geloof, had het nodig dat de Heilige Geest met Zijn sleutel haar hart opende en dat de liefde voor Jezus kon binnenstromen, dat zij zich gewonnen af, overgaf... dat zij haar leven toevertrouwde aan de Heere Jezus.

Want dan hè, dan gaat je hart en je leven echt open. Dan komt er ook ruimte in je hart vrij. Ruimte om liefde te ervaren. Liefde van God. Ruimte om liefde te geven. Soms zelfs ruimte om iemand te vergeven, of om iets te verdragen. Ruimte voor God. Ruimte voor de ander. Ruimte voor jezelf ook, met alles wat er aan ontbreekt misschien...

Als de Heilige Geest je hart opent, dan komt er ruimte in je hart en dan komt er licht naar binnen. Ja, het licht zorgt er ook voor dat er heel wat aan het licht komt. Zonlicht door de ramen is heerlijk in deze tijd, maar datzelfde heerlijke licht laat ook zien hoe stoffig het in huis kan zijn. Dat licht dat je hart binnenkomt, zorgt ervoor dat je aan de slag moet. Maar het licht is vooral ook heerlijk, verwarmend, nieuw leven brengend. Je bloeit op. Je bloeit open.

Is uw hart al opengemaakt, denkt u? Of ziet het nog behoorlijk op slot bij u? Maar wat zou dat jammer zijn... als de Heilige Geest elke zondag, of elke dag, heel dicht bij je hart zou komen, maar dat Hij een bordje op je hart zou vinden met 'gelieve niet te openen'. Een deur die heel lang dicht zit, is steeds moeilijker om open te krijgen... En je moet God gewoon niet laten wachten... maar Hem in Zijn grote liefde en eeuwige macht echt serieus nemen, zoals Hij u serieus neemt.

Nu is dat openen van je hart het werk van de Heilige Geest. Dat kan je niet zelf. En dat hoeft je ook niet zelf te doen. *Maar laat je meenemen in die beweging van de Geest.* Hoe dan? Ik leg het uit:

Dat de Heere God het hart van Lydia opende, dat is een conclusie van Lukas. Een conclusie achteraf, want Gods Geest was op dat moment niet zichtbaar. Je kunt God, je kun Gods Geest niet zien. En hoe God bij mensen in hun binnenste werkt, dat is een geheim dat alleen bij God bekend is. Maar wat je wel kon zien op die bewuste morgen op de sabbat, was dat Paulus met Lydia en die andere dames in gesprek was en dat Lydia luisterde. Lydia was zelf onderdeel van het gebeuren. Ze ging mee in de beweging van de Geest, ze liet zich meenemen. En Paulus speelde ook een rol, toen de Heilige Geest het hart van Lydia opende. Nu, *zouden er*

misschien mensen in uw omgeving zijn die ook door God in dienst worden gesteld om uw hart te openen?

Ik was vorige week samen met andere gemeenteleden bij de cursus over geloofsofvoeding (die Corina Nagel gaf) en toen werd er door sommige ouders gezegd: het mooiste in het contact met mijn zoon of dochter vind ik als in ons contact zijn/haar hart een stukje opengaat. Weet je, even tegen de jongeren: misschien dat jouw vader of je moeder ondanks al hun drukten en gebreken een sleutelrol vormen voor de Heilige Geest om jouw hart een stukje te openen. Nee, je hoeft niet precies hetzelfde als zij je geloof vorm te geven hoor..., maar probeer er iets van te leren, of iets met hen te delen, of aan hen te vragen. Als jij je hart soms openstelt... en zij ook (want zij moeten het natuurlijk ook naar jou toe doen)... dan kan het zomaar zijn dat de Heilige Geest op dat moment met jullie bezig is om jullie hart te openen. Probeer echt zulke sleutelmomenten te hebben!

En misschien zijn er wel andere mensen in de kerk, of mensen op je pad, of misschien zijn het wel de andere vrouwen op de vrouwenvereniging, die God wil gebruiken om ons hart te openen... zodat het licht wordt en er ruimte in je hart mag komen..., zodat Jezus de eer krijgt in je leven die Hem toekomt. Lydia uit Filippi kan uit ervaring vertellen hoe bijzonder dat is.

Even samenvatten: Gods Geest sluit soms wegen af in ons leven en opent nieuwe wegen. En Gods Geest opent niet alleen wegen om het Evangelie verder te brengen, maar opent ook harten voor de liefde van God in Jezus. En – dat is het laatste van deze preek – er wordt vervolgens nog meer geopend door Gods Geest. Lydia's hart werd geopend door Gods Geest en daarom heeft Lydia het nu op haar hart gekregen om ook *haar huis* te openen voor de medegelovigen.

Lydia dringt er bij Paulus op aan dat hij en zijn collega's als rondtrekkende evangelisten bij haar thuis onderdak zullen krijgen. (Als purperverkoopster zal zij waarschijnlijk wel een riante woning hebben gehad.) Lydia zet wat zij heeft vanaf nu dus in voor het Koninkrijk. Prachtig! Want het blijft niet bij een aanbod om in haar huis te overnachten, nee, helemaal aan het einde van Handelingen 16 lezen wij dat Paulus en Silas terugkeren naar haar huis. Waarom? Nu Paulus en Silas zijn na de bekering van Lydia en na de genezing van een meisje door het stadsbestuur van Filippi gevangen gezet – velen van u zullen die geschiedenis wel kennen dat Paulus en Silas in de gevangenis 's nachts lofliederen zingen en dat zij vervolgens wonderlijk door God worden bevrijd – maar nadat zij uit de gevangenis zijn gekomen, gaan Paulus en Silas weer terug naar Lydia om – zo vertelt Lukas - *de broeders te zien en te bemoedigen*. Blijkbaar is er dus een gemeente daar in het huis van Lydia! Blijkbaar zijn er nog meer mensen tot geloof gekomen en komt deze pasgeboren huisgemeente nu samen in Lydia's huis! Lydia was waarschijnlijk een soort patrones van de gemeente, iemand die de samenkomsten faciliteerde en zorg droeg voor de materiële zaken van de gemeenschap. Nu, dat paste natuurlijk prachtig bij haar mogelijkheden, denk ik.

Wat heeft die omkeer van Lydia een grote uitwerking gehad... Allereerst – daar hebben wij het niet eens over gehad - werd zij gedoopt *en haar huis*, zo staat er in

vers 15. Lydia nam het mogelijke gezin, en de huishouding, het personeel allemaal mee in haar transformatie. Ook zij moesten gedoopt worden, evenals de vrouw des huizes. En vervolgens zorgt zij met haar huis voor onderdak voor de gemeente-in-wording. Lydia zette zich in voor de voortgang van het zendingswerk en voor de opbouw van de kerk. Haar huis werd tot een kerk. Haar kringetje van contact werd tot een gemeente. Haar onderkomen werd tot een uitvalsbasis en toevluchtsoord voor zendingen.

Wat mooi hè zo'n Lydia die zich inzet voor kerk en zending. Het doet mij een beetje aan onze Lydia denken. Want vrouwenvereniging Lydia heeft zich naast de Bijbelstudies die ze deed 55 jaar ingezet voor onze kerk en voor de zending. Het is wel eens opgeteld maar in deze 55 jaar zijn er werkelijk tonnen aan euro's (en guldens) bij elkaar gespaard en gewerkt. Het is allemaal niet meer na te gaan, maar wat zal er in die 55 jaar door al dat geld mogelijk zijn geworden op het zendingsveld en ook hier in onze gemeente?

Maar het gaat niet om de bedragen van de opbrengst van de Oranjebraderie van Lydia in Maarssen of het grote huis van Lydia in Filippi, het gaat erom dat Lydia toen en Lydia nu zich geroepen wisten om mee te doen in dat grote werk dat God hier op aarde aan het volbrengen is. Want anderen moesten ook dat prachtige Evangelie horen en thuis komen bij de hemelse Vader en Zijn gemeentegezin!

Het was een heel bijzondere weg, met allemaal wegafsluitingen die God met Paulus ging om uiteindelijk bij Lydia uit te komen daar in Filippi. En vervolgens ging de weg weer op een wonderlijke manier verder, via Lydia en de gemeente in haar huis, tot in Maarssen toe. En nu – zo mogen wij geloven – is de Heilige Geest hier aan het werk om harten te openen. Misschien heb je er wel iets van gemerkt dat je hart op een of andere manier uitgaat naar Jezus. *Hoe zou de Heilige Geest nu vanuit Maarssen verder gaan? Via welke personen? En welke personen zouden anno 2024 hun huis of hun tijd beschikbaar stellen? Ik hoop dat u en jij ook zo'n Lydia zullen zijn. Met een geopend hart. En een open agenda of een open huis: 'Heer, hier ben ik. Om vanaf nu U te eren!'*

Of zoals het volgende Opwekkingslied zingt:

*Spreek, O Heer, door uw heilig woord,
dat ons hart U hoort en verzadigd wordt.
Zaai uw woord, plant het diep in ons
en verander ons naar uw evenbeeld.
Zodat Christus' licht in ons zichtbaar is,
onze daden maakt tot getuigenis.
Spreek, O Heer en voltooi in ons
wat uw hand begon tot uw heerlijkheid.*